

Asia: VM183:00/2017 ja VM/1631/03.01.00/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi julkisen hallinnon tiedonhallinnasta sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Julkisen hallinnon digitalisaatiota tukeva yleislaki on sinänsä tarpeellinen ja tervetullut. Lakiluonnos jättää kuitenkin erittäin paljon tulkinnanvaraa, mikä voi johtaa siihen, etteivät tavoitteet käytännössä toteudu. Lisäksi muutosten kustannustehokkuus on kyseenalainen.

Lakiluonnos on kirjoitettu digitaalisten aineistojen näkökulmasta. Epäselväksi jää, miten aiemmin syntyneitä paperiaineistoja koskeva ohjeistus on tarkoitus toteuttaa.

Luonnos vaikuttaa vielä keskeneräiseltä, eikä kunnallishallinnon erityispiirteitä ole riittävästi huomioitu. Esitys tiedonhallintamallista jää epäselväksi ja yhteinen sitova määrittely jää tekemättä.

2. Arvionne lukuun 2 Nykytila

-

3. Arvionne lukuun 3 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

-

5. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 1 yleiset säännökset (pykälät 1-4 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Lakiluonnoksessa esiintyy runsaasti uusia käsitteitä, vaikka alalla olisi vakiintunuttakin käytössä olevaa käsitteistöä. Mikäli uusia käsitteitä otetaan käyttöön, tulisi ne määritellä erittäin tarkasti. Samaten esimerkiksi käsitteet säilyttäminen, hävittäminen ja tuhoaminen jäävät vajavaisesti määritellyiksi.

6. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 2 Julkisen hallinnon tiedonhallinnan yleinen ohjaus (pykälät 5-9 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Uutena toimijana lakiluonnoksessa on tiedonhallintalautakunta, joka osa-aikaisine toimijoineen tehtäväkenttä huomioon ottaen on puutteellisesti resurssoitu. Vaihtoehtona voisi olla kehittää nykyisten toimijoiden (esim. Kansallisarkisto, Juhta ja Vahti) resurssointia ja yhteistyötä.

7. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 3 Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen (pykälät 10-12 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Luonnoksessa esitellään uusia kuvaustapoja. Käyttöönottamiseksi tarvittaisiin selkeää ojeistusta, jotta esityksistä saataisiin yhteismitallisia. Monille toimijoille näistä voi tulla enemmän kustannuksia kuin mitä hyötyjä on saavutettavissa. Toisaalta kuitenkin kansallinen yhteismitallinen malli on tarpeen.

8. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 4 Tietoturvallisuus (pykälät 13-18 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Kohdassa olisi hyvä säätää myös turvallisesta hävittämisestä.

9. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 5 Turvallisuusluokittelu (pykälät 19-22 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Luokittelun yhtenäistäminen kuntien ja valtion välillä on sinänsä kannatettava asia. Tämä kuitenkin tuottanee kustannuksia kunnille.

10. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 6 Asian ja palvelujen tiedonhallinta (pykälät 23-26 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

11. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 7 Tietoaineistojen muodostaminen ja sähköinen luovutustapa (pykälät 27-31 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Pykälän 27 mahdollistaisi alkuperäiskappaleiden tuhoamisen, kun säilyminen sähköisessä muodossa on varmistettu. Tässä asiassa selkeä ohjaus olisi erittäin tärkeää, ja lailla tulisi vastuuttaa ohjaamisesta vastaava taho.

12. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 8 Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi (pykälät 32-38 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

Tietoaineistojen säilytystarpeen määrittely tulisi keskittää tiedonhallintayksikölle (esim. kunnassa viranomaisia on useita). Lisäksi eri säilytysajat eri tiedonhallintayksiköissä asettaa kansalaisia eriarvoisiin asemiin ja ennemminkin tulisi pyrkiä keskitettyyn ohjaukseen.

13. Kommentit ja huomiot lakiehdotuksen lukuun 9 Erinäiset säännökset (pykälät 39-40 ja niiden yksityiskohtaiset perustelut)

-

14. Muut huomiot

-

Vaikutusten arviointi

Tiedonhallinnan suunnittelu ja kuvaaminen:

-

Tietoturvallisuus:

-

Asian ja palvelujen tiedonhallinta:

-

Tietoaineistojen luovuttaminen ja sähköinen luovutustapa:

-

Tietoaineistojen säilyttäminen ja arkistointi:

-

Muuta huomioon otettavaa:

-

Valo Johannes
Hyvinkään kaupunki, arkisto